

מי שאחזו פרק שביעי גיטין

ע.

עין משפט
גזר מצוה

א [מיי] פ"ד מהל' דעות הלכה ב':
 ב [מיי] טס':
 ג ד מיי פ"ד מהלכות דעות הלכה טו:
 ד ה מיי שם הלכה א [והלכה טו]:
 ו ה ו ז מיי שם הלכה טו טו"ע א"ח סי' נמ טו"ע טו:
 ז ח מיי שם הלכה ג:
 ח ט מיי שם הלכה יח:
 ט י מיי שם הלכה טו טו"ע א"ח סי' נמ טו"ע יד:
 י כ מיי שם הלכה יח:

רב שימי בר אשי עבד ליה לההוא עובד כוכבים כו'. הקשה ה"ר אלחנן אמאי לא אסור לרפואה העובד כוכבים כדאמרין (ס' ב' א' מ' מעמידין (ע"ו דף טו.) ג' מילדת ומניקה אפילו בשכר לפי שמגדלו לעבודת כוכבים ואור"י דשמא כדי להתחכם ברפואה שרי כדי שידע לרפאות ישראל ע"י

ענזי תאלא. ענזי גפן המודלת דקל: להוויסא. ילפת: חיטי ארונייסא. חטין גסיס: אמרא חדסא. על צרול של פשווי"ר מדש: ונישוף. ימשח: לדבר אחר. זרעמ: זאלונכי פרסאי. צנוכליות על פרכיים שמרפרין אותן במי סם המות: דמפקיד אזיטיס. זואה

ענזי תאלא במים לחווייתא ליתי שב חיטי ארונייתא וניקלינהו אמרא חרתא ונפיק משחא מינייהו ונישוף רב שימי בר אשי עבד ליה לההוא עובד כוכבים לדבר אחר ואיתסי אמר שמואל האי מאן דמחו ליה באלונכי דפרסאי מיחייא לא חיי אדהכי והכי ניספו ליה בשרא שמונא אגומרי וחמרא חייא אפשר דחיי פורתא ומפקיד אביתיה א' אמר רב אדי בר אבין האי מאן דבלע

ענזי תאלא י"א שמוג. חטין חטין: מכל דבר. שהו טוב לו ומתוך לחיכו ואוכל ממנו כל תאוותו מציאו לדי חולי ששמו אחילו: הואיל ואמר מה. שהתמרים יפין לגוף כל כך: משחנן. מחממות: משלשנן. משלשלות: מאשנן. נומנות כח: ולא מפנקן. אינן מתענגות את הלז להיות איסטיס ואע"פ שהן מתקוות: כל שקייני. כל משקין שלדס שותה לרפואה יש להן מנין ימיס לשמותס יש מהן ג' יש מהן ז' יש מהן י"ב: זונא דשפיסא דטלפסי. מלא אגרוף מן שתיסא שס מאלל העשוי מקמח עדשים ומלח: ונכרוך גופיה כסדיניס. כדי שיתחמם גופו ויזיע: וליכא דנוקמיה. ולא יהיה אדם שקילנו לפי שהזיעה יפה לו: אכול שלש. מלא מעין שלש ושתה שלש והנח שלש צטנן ריקס: ולכשכעוס. וימלא צטנן כעס תעמוד על מילואך אצל אס תמלא מעין אכילה ושתיה לכשתכעוס תבקע: עיטבול. לצבול

זיבורא מיחייא לא חיי אדהכי והכי נשקיה רביעתא דחלא א' שמוג אפשר דחיי פורתא ומפקיד לביתיה א"ר יהושע בן לוי אכל בשר שורי בלפת ולן בלבנה בלילי י"ד או ט"ו בתקופת תמוז אחזתו אחילו תנא והממלא כריסו ממכל דבר אחזתו אחילו אמר רב פפא אפי' מתמרי פשיטא סד"א הואיל א' ואמר מר תמרי משבען ומשחנן ומשלשן ומאשרן ולא מפנקן אימא לא קמ"ל א' מאי אחילו א"ר אלעזר אש של עצמות מאי אש של עצמות אמר אביי אש גרמי מאי אסותיה אמר אביי א' אמרה לי אם כולוהו שקייני תלתא ושבעא ותריסו והאי עד דמתסי כולוהו שקייני אליכא ריקנא והאי בתר דאכל ושתי ועייל לבית הכסא ונפיק וידיה ומייתו ליה בונא דשתייתא דמלפחי ובונא דחמרא עתיקא וניגבלינהו בהדי הדדי וניכול וניכרוך כסדיניה וניגיה וליכא דנוקמיה עד דקאי מנפשיה וכי קאי לישקליה לסדיניה מיניה ויגיה לא הדר עילויה א' אמר ליה אליהו לר' נתן אכול בשליש ושתה שלישי והנה שלישי לכשתכעוס תעמוד על מילואך תני ר' חייא הרוצה שלא יבא לידי חולי מעיים יבא ר' יהושע עיטבול קיין וחורף יסעודתך שהנאתך ממנה משוך ידך הימנה יואל תשהה עצמך בשעה שאתה צריך לנקבך אמר מר עוקבא האי מאן דשתי טיליא חיורא אחזתו ויתק אומר רב חסדא שיתין מיני חמרא הוו מעליא דכולוהו סומקא ריחתנא גריעא דכולוהו טיליא חיורא אמר רב יהודה האי מאן דיתבי בצפרני ניסן גבי נורא ושייף משחא ונפיק ויתבי בשמשא אחזתו ויתק תנו רבנן א' הקיז דם ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין הקיז שניהם ושימשו הוויין להן בנים בעלי ראתן אמר רב פפא לא אמרן אלא דלא טעים מידי אבל טעים מידי לית לן בה אמר רבא בר רב הונא יבא מן הדרך א' ושימש מטתו הוויין לו בנים ויתקין תנו רבנן א' הבא מבית הכסא אל ישמש מטתו עד שישעה שיעור חצי מיל מפני ששך בית הכסא מלוה עמו ואם שימש הוויין לו בנים נכפיים תנו רבנן א' המשמש מטתו מעומד אוחותו עוית מיושב אוחותו א' דלריא היא מלמעלה והוא מלמטה אוחותו דלריא מאי דלריא אמר רבי יהושע בן לוי סם דלריא דרדרא מאי דרדרא אמר אביי מוריקא דחוחי רב פפא אלים ובלע ליה רב פפי אלים ושדי ליה אמר אביי מי שאינו בקי בדרך ארץ ליתי ג' קפיזי קורטמי א' דחוחי ונידוקינהו ונישליקינהו בחמרא ונישתי א' אמר רבי יוחנן הן הן החזירוני לנערותי: שלשה דברים מכחישים כחו של אדם ואלו הן פחד דרך ועון פחד דכתיב ילבי סחרור עובני כחי דרך דכתיב ענה בדרך כחי עון דכתיב בשל בעוני כחי: שלשה דברים מתזיין גופו של אדם ואלו הן אכל מעומד ושתה מעומד ושימש מטתו מעומד א' חמשה קרובין למיתה יותר מן החיים ואלו הן אכל ועמד שתה ועמד הקיז דם ועמד ישן ועמד שימש מטתו ועמד: ששה העושה אותן מיד מת ואלו הן הבא א' בדרך ונתייגע א' הקיז דם ונכנס לבית המרחץ ושתה ונשתכר וישן על גבי קרקע ושימש מטתו אמר רבי יוחנן והוא שעשאו כסידרן אמר אביי כסידרן מת שלא כסידרן חליש אינו והא מעורת עבדה ליה לעבדה תלת מינייהו ומית ההוא כחוש הוה: שמונה רובן קשה ומיעומן יפה ואלו הן דרך ודרך ארץ עושר ומלאכה יין ושינה חמין והקזת דם שמונה ממעטים את הזרע ואלו הן המלח והרעב והנתק בכייה ושינה על גבי קרקע וגדגדניות וכשות שלא בומנה והקזת דם למטה כפלים תנא כשם שקשה למטה כפלים כך יפה למעלה כפלים אמר רב פפא למטה

ט' צמוזן או פת ציין: שהנאסף. שערבה לך: משוך ידך הימנה. שלא תמלא את כריסך: טיליא. יין רע: ויסק. חלשות: ריחנא. שיש לו ריח טוב מאד: צלפרני. לצקריס: הויין לו. אס נתעברה צלותו תשמית: צעלי ראסן. חלשים הרבה מחמת שיש להן סרך צמוז כדאמרין צממות (דף ע"ו): דלא טעים מידי. זין הקזה לתשמית: נכפיים. נופלין מאותו חולי: עוית. קרנפי' א' סם דלריא. סם רפואתה של דלריא דרדרא שמה: קורטמי ג' דחוחי. קרוי' הגדל צקרקע מוזבל צובל האלן: מוריקא דחוחי. קרוי' הגדל נגדל של הזימי שקורין צבי"ל: אלים. זועם צשיינו: צדך ארץ. צחין לו כח לשמש: קפיוסא. כלי מחזיק ג' רביעיות: ודוקינהו. יכתסם הדק: לנערותי. צתשמית: פחד. דלגה שדואג על דבר העתיד כגון טירוד מוונות או פחד אויב וקורין סיינשא' א' סחרת. מוקף דלגה: אכל ועמד. מיד קודם ששהה מעט: העושה אופן. כולן כאחת: מעורס. סם אשה: ומיעוטן יפה. כשיש לאדם מעט מהס יפה לגופו לרפואה ועוד שיהא לו קצת משלל יאה לו כלום: אצל רובן קשה. כשיש לו הרבה: דרך. להלך בצרכים: ודרך ארץ. תשמית: עושה. מיעוטו יפה ורובו קשה שמכילו מת' ומגביה לצבו: חמין. לחמוך ולשתות: נפק. רעמ: גדגדניות. ד' איילנדר' א' שלא צומנה. לקמיה מפרס: והקזס דס למטה. היא ממעטת כפלים צבולן:

לעזי רש"י

פשוט"ר. מעדר.
 קרנפי"א. עוית. התכוונות שיריים.
 קרוי"ג. כרכום.
 שבי"ל [שביב"ל].
 משובה. גדר שיהים.
 סינשא"א [אינשא"א].
 דאגה.
 איילנדרא [אלינדר"א].
 כוסבר.

מוסף תוספות

א. וכן משמע מפני שלא היה בקי ברפואות עשה כן. מוס' ע"ז כו: ד"ה לאפקי. ב. [ד]התם שייך טפי מגדל בן לע"ז. מוס' ה"ל"ש ועיי' שם פ'מ"א מ"ש"י כמס' ע"ז דף טו: דכפכי שרי.

א) וגי הערוך ערך לכן בלונבי פי' המוסף שכן נלשון יוני קורין לרומה לונבי, ט) ונ"י יב': א) וז"ל שמגו כ"ה דפרטיר ובמשתב רב שריח גלון סי' שטי' מלא שמנן ופי' שהו מיה מיה כמיות ומשמעותה מין חומץ חריף מאה. א) ד) כמ"י טוסף: שטן. ט) כמותות י"ג: ו) כרבות גב. ו) א) וקודשין לא: וז"ל. ט) בערוך ערך פלג טוסף: ובלקו ליה ופי' ואסרין אותן. ט) כמ"י ובערוך מלא חיות הנה שלש. ט) כמותות טו: מה' ז. יל) סי' א' צלריס, יט) ומסתכל כלה. יט) וז"ל ארריא פי' מכהה ערוך ערך פסקן. יט) ז"ל דחרי. רש"י. טו) שנת קיא. טו) נחמסת אליהו ורבה חיות מתחשוף ור"ל בערוך ובע"ז. ט) שנת קנט: יט) כמ"י מן הדק. יט) ומס' ד"א רבה פי' א' כמ"י. ט) פי' רומת. ט) ז"ל שגמ, ט) ז"ל פת בחומץ, ט) דפרטיר דחורי. ד) כמ"י טוסף: כמו זרע גד. ט) דפרטיר כדלפני. כו) ונ"ע מוס' ע"ז טו: ד"ה לאפקי.

תורה אור השלם

1. לפי סחרור עובני כחי ואור ענין גם הם אין אחי: תהלים לה א' ענה בדרך כחי קצר יקף: תהלים קב כד יקף: פי' כלי בנגון חיי השנותי באנגוה בשל בעוני כחי וצמיץ קששה: תהלים לא יא

גליון הש"ס

גמ' אכול שלישי ושתה שלישי וכו' ע"י רבה דב' ד' ע"ב מד"ה א'למלו:

מוסף רש"י

זיבורא. זרעא (ע"ז יב'). דחלא שמגו. חומץ חוק אריגיא צלע"ז (שס.) ומושחן. מחממות, ומשלשן. שלשן, ומאשרן. מחוקות כח כמו (ישעיה ה) אשרו חמין, ולא מפנקן. אינן מרבות אטמטיקא על הלז, ויטלן לשבס (בחומות י.) אש גרמי. מולי"ר צלע"ז (נברכות לב.) ויתקין. חלשים (בחומות עו: דה' י.) בעלי ראחן. שרן יט' לו צמוזו (שס) חלשים יזמר מדי שיש להם סרך צמוז (דה' י.) והן הן החזירוני לנערותי. הרפואות האמורות למי שאינו כחוש משמש לאחר שקנינו החזירוני אותן רפואות לנערותי להשמית (שבת ק"א.) אבל ועמד. מהר לעמוד פמאוס אחר שאלל שזנעו (שס) כוס'.